

ДО
СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,
ИЗПЪЛНЯВАЩА ФУНКЦИИТЕ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
СЪГЛАСНО & 23, АЛ.2 ОТ ПЗР НА ЗИД
НА КРБ /ДВ, БР. 106/22.12.2023 ГОД./

К О Н Ц Е П Ц И Я

за стратегическо управление
на

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА

ОТ
ЦВЕТА ПАВЛОВА ЖЕЛЯЗКОВА
съдия в Окръжен съд – Варна,

кандидат в конкурса за заемане на длъжността
„АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ –
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА“,

обявен с решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет
по протокол № 15/02.04.2024 год.,
обнародван в ДВ, бр.33/12.04.2024 год.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл.194а, ал.2 от Закона за съдебната власт и в качеството ми на кандидат за длъжността „Административен ръководител – Окръжен съд - Варна“, предлагам на Вашето внимание своята концепция за стратегическо управление на Окръжен съд - Варна.

Изложеното от мен в настоящата концепция за стратегическо управление на Окръжен съд – Варна почива на принципа на приемственост, осъзнат като целенасочен и систематичен процес за запазване в дългосрочен план на създадените и работещи добри практики и стандарти в Окръжен съд - Варна, постигане на устойчивост по отношение на същите, тяхното развитие и надграждане в условията на отчетност, публичност и прозрачност, както и идентифицирането на съществуващи проблеми с очертаване на възможните техни решения. Същата има за цел да очертае основните цели и принципи, на които считам, че следва да се подчинява административното управление на институцията.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА.

Решението ми да се кандидатирам за административен ръководител на Окръжен съд – Варна и да участвам в обявения конкурс е плод на увереността ми, че придобитите от мен през професионалния ми път знания, опит и умения могат да бъдат полезни за утвърждаване и развитие на авторитета на Окръжен съд - Варна като част от съдебната система на Република България.

Родена съм на _____ год. в гр. _____

Завърших специалност „Право“ като редовен студент в Юридическия факултет на СУ „Климент Охридски“ в периода _____ год., със специализация „Международно право и международни отношения“, Изборът на университет и специалност бяха началото на пътя към едно напълно осъзнато решение, а именно да посветя професионалния си път и професионалната си реализация на правото.

През периода 20.01.2000 год.-20.01.2001 год. бях съдебен кандидат в Окръжен съд Варна. След полагане на теоретико-практически изпит пред МП, бях назначена за юрисконсулт в търговско дружество, а на 21.03.2001 год. започнах работа като „старши юрисконсулт“ в Митница Варна. Два месеца и половина по-късно бях преназначена на длъжността „главен юрисконсулт“, а след година и половина работа в Митница Варна ми бяха

възложени административни функции - организацията и разпределението на работата на правния отдел, изготвянето на индивидуални работни планове и оценяване на изпълнението им. Длъжността „главен юрисконсулт“ изпълнявах до встъпването си като районен съдия в Районен съд Варна на 03.01.2005 год.

Професионалното ми развитие в съдебната система започна като съдия в Брачно отделение, а по-късно във Вещно отделение, като през периода 15.02.2007 год.-10.01.2010 год. ми бе възложено да ръководя същото. На 11.01.2010 год. бях командирована в Окръжен съд – Варна, където последователно бях титуляр на първоинстанционен граждански състав и член на въззивен състав в Гражданско отделение. На 21.02.2012 год., когато встъпих като съдия в Окръжен съд – Варна, поех състав в Търговско отделение на съда. Имам ранг „съдия във ВКС и ВАС“.

Професионалният ми път като съдия винаги е бил белязан от поставяни от мен и пред мен цели – да способствам за утвърждаване на върховенството на закона, за спазване гаранциите за справедливост, прозрачност и независимост в правораздавателната дейност и не на последно място, да работя за правилното разбиране на обществото за ролята и мястото на съда и за работата на съдията. Водена от убеждението, че най-добрият пример е личният се стремях да правораздавам срочно и качествено, обръщайки внимание не само на постановяваните от мен съдебни актове по същество, а на всеки един етап от процеса на достигането до тях. Повишавах квалификацията си чрез участие в различни обучения - както по материя, така и развиващи юридически умения и компетенции /обучение на обучители, обучение за магистрати – наставници, др./.

Работата ми в Окръжен съд – Варна, както в Гражданско, така и в Търговското отделение на съда, ми позволи да опозная не само организацията на деловодствата на двете отделения, но и самите служители и съдии, с които поддържам добри професионални и колегиални отношения. Никога не съм била безразлична към развитието и процесите в съда, като съм взимала активно участие в тях. Бидейки координатор на регионалните обучения за Окръжен съд – Варна, след идентифициране на потребностите на съдебните служители и на съдиите, съм планирала и организирала провеждането на такива както за съдиите, така и за служителите. Последното проведено такова бе на два модула – за съдиите от гражданско и търговско отделение, от една страна и за съдиите от наказателно, от друга, със 140 участници в същото от Апелативен район - Варна. Неизменно ми се гласува доверие като член на комисиите за избор на съдебни помощници. Работата ми с тях продължава и след назначаването им, което ми позволява да познавам и трудностите, с които се сблъскват. Съдия – наставник на младши съдии съм повече от пет години, както имам и опита на временен преподавател в НИП на младши

съдии от две поредни години. Гласува ми се доверие и съм била член на работни групи към ВСС, МП и НИП – доклад по „Пътна карта за изпълнение на препоръките относно рамката на несъстоятелност и стабилизация в България“, по изменение на Наредба № 4/16.03.2016 год. – „дела с ограничен достъп“, изработване на „Стандарт за съдебно обучение и развитие на ключови умения и компетентности на съдия в Окръжен съд“, както и съм част от авторски колектив за изработване на самообучителни ресурси за ръководство на първоинстанционен съдебен състав и на въззивен съдебен състав.

Към настоящия момент общият ми юридически стаж е повече от 24 години, от които 19 като съдия. Освен да изграждам себе си в чисто професионален план като юрист, през годините съм имала възможност да усвоявам организационни, административни и управленски умения в кръга от задълженията, които са ми били възлагани назад в годините. Натрупаният досега опит, придобитите знания, познаването на колектива, документооборота по делата, начина на работа със специализирания софтуер са изключително предимство за мен и считам, че са добра основа за увереност от моя страна, че притежавам необходимите качества и енергия, които управленската позиция, за която кандидатствам, изисква.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ В ДОСЕГАШНАТА МУ ДЕЙНОСТ.

Окръжен съд – Варна е най-големия по щат окръжен съд извън гр.София. Юрисдикцията му обхваща територията на Област Варна, която включва 12 общини със 159 населени места, разпределени в три районни съдилища: Районен съд – Варна, Районен съд – Девня и Районен съд – Провадия.

Правораздавателната дейност на съда е обусловена от географските, демографските и икономическите характеристики и условия на съдебния район, който съвпада с административно-териториалните граници на Варненска област.

Към края на 2023 година, според данни на НСИ, населението на област Варна е 434 191 души, което представлява 6.7% от населението на България и нарежда областта на трето място по брой на населението след областите София (столица) (1 286 965) и Пловдив (633 586). Следва да се отчете, че независимо от намаляващото население на страната, демографските изследвания сочат, че през изминалата 2023 година 12 651 души са избрали област Варна за свое ново местоживееие - 6 852 души са се преселили от други области на страната, а 5 799 лица са променили своето обичайно местоживееие от чужбина в област Варна. Област Варна има и значителен демографски потенциал, който се дължи на големите

икономически и социални възможности, които тя предлага като инвестиционен и туристически център.

1. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

Общата организация и ръководство на съда се осъществява от административен ръководител – председател. Съдът има трима заместник председатели, ръководещи трите отделения, в които е организирана правораздавателната му дейност – Наказателно, Гражданско и Търговско отделения.

Разпределението на делата в Окръжен съд - Варна, считано от 01.07.2020 год., се извършва чрез Единна информационна система на съдилищата. Образуваните до тази дата в САС дела да се обработват в същата.

Дейността по разпределение в ЕИСС се осъществява от ръководителя на отделението, а при отсъствието му от съдия, определен с нарочна заповед на председателя на съда. Разпределението на дела по дежурство в Наказателно отделение се извършва от дежурния съдия или от определени съдебни служители.

Разпределението на делата в ЕИСС се извършва измежду съдиите при съобразяване на създадената в съответното отделение организация. Утвърдени са Вътрешни правила за случайно разпределение на делата в Окръжен съд - Варна, Правила за разпределение на въззивните граждански и частни граждански дела между Гражданско и Търговско отделение, Правила за разпределение на делата в Търговско отделение, Вътрешни правила за случайно разпределение и оформяне на съдебни състави в НО, както и Вътрешните правила за разпределение на дела през съдебната ваканция, периода на ползване на годишен отпуск и отсъствие по други причини, приети от Общите събрания на Гражданско и Търговско отделения.

1.1. СЪДИИ

Според данни от годишния доклад на съда, в началото на 2023 година щатната численост на Окръжен съд - Варна включва 67 щатни длъжности за магистрати, от които 1 бр. административен ръководител – председател, 3 бр. – заместник-председатели, 55 бр. съдии и 8 бр. младши съдии.

Броят на действително работещите в институцията магистрати не отговаря на посочената щатна численост поради командироване на съдии от Окръжен съд – Варна в други съдилища/институции, незаети щатни бройки, командировани младши съдии и други.

Към края на 2023 год., командированите от Окръжен съд - Варна магистрати са 12, от които 8 съдии са били командировани пред цялата календарна 2023 год. /5-ма в Апелативен съд – Варна, 2-ма в Апелативен съд – София и 1 съдия във Върховен касационен съд/, 1 съдия е командирован в състава на КАК към СК на ВСС, считано от 31.01.2023 год., а от 01.11.2023 год. във Върховен касационен съд, 1 съдия е командирован в Апелативен съд – София, считано от 01.03.2023 год., 1 съдия е в състава на КАК към СК на ВСС считано от 11.07.2023 год. и 1 съдия е командирован в Либия, считано от 15.11.2023 год.

Освободени от длъжност през календарната 2023 год. са 1 съдия, считано от считано от 18.08.2023 год., на основание чл. 165, ал. 1, т. 2 от ЗСВ и 2 младши съдии, считано от 30.08.2023 год., поради назначаването им като „районен съдия“ в Районен съд – Варна.

Встъпилите в Окръжен съд Варна младши съдии са 4-ма, като към края на 2023 г. са налице свободни щатни длъжности за 4-ма окръжни съдии и 4-ма младши съдии.

Предвид горната динамика, заетият щат към края на месец декември 2023 год. е 59 щатни длъжности за съдии, от които 1 бр. административен ръководител – председател, 3 бр. – заместник – председатели, 51 бр. съдии и 4 бр. младши съдии.

Видно от изготвения доклад, през 2023 год. щатът на съдиите в Окръжен съд - Варна е останал непроменен спрямо предходната 2022 година. Налице е увеличение в бройката на действително заетите щатове към 31.12.2023 год. с един съдия.

Изложените данни показват, че по отношение на съдийския състав е налице динамика, като следва да се посочи, че предизвикателствата по отношение на него бе не само поради големия брой командировани съдии, но и поради продължително отсъствие на колеги по здравословни причини. Щатът за съдии обаче намирам за оптимален и при окомплектоването му, натовареността на работещите в институцията магистрати, при очертала се през последните три години тенденция за намаляване общия брой на постъпващите нови дела и при липса на извънредни постъпления, би била в границата на нормалните параметри.

1.2. СЪДЕБНИ СЛУЖИТЕЛИ

Според данни от годишния доклад на съда, утвърдената щатната численост на съдебните служители в Окръжен съд – Варна през 2023 год. е 119.5, от които 4 щ.бр. ръководни длъжности (съдебен администратор, главен счетоводител, административен секретар, началник отдел „Технически дейности“), 95.5 щ.бр. специализирана администрация, разпределена по отделения съобразно организацията на правораздавателната дейност на съда: съдебни помощници – 11, служител

по сигурността на информацията - 0.5, завеждащ служба и съдебни секретари, завеждащ служба и съдебни деловодители, призовки и информация - 7, съдебен секретар - 28, съдебен деловодител - 34, архивар - 2 и призовкар - 13 и обща администрация - 20 щ.бр., от които експертни длъжности - системен администратор и връзки с обществеността - 5, обща администрация - счетоводител, човешки ресурси, специалист събиране, обработка, анализ и архивиране на данни и координатор центъра по медиация, управител сгради, СОЗ регистратура КИ - 6 и технически длъжности (шофьор, призовкар-чистач и работник поддръжка сгради) - 9.

Заетите щатни длъжности в началото на 2023 год. са били 116.5, а вакантните - 2 щатни бройки за длъжността „съдебен секретар“ и 1 щатна бройка за длъжността „административен секретар“.

Щатът на съдебните служители през изминалата 2023 год. също се характеризира с динамика поради освобождаването на 9 бр. съдебни служители и поради назначаването на 11 съдебни служители, като в края на годината заетата щатна численост е 117.5 щатни бройки поради останали вакантни 2 щатни бройки за длъжността „съдебен помощник“.

Съотношението на съдебни служители спрямо магистрати за отчетния период е било 1:1.78, което по данни е под нивото на средното такова на окръжно ниво за страната.

Съотношението съдебни служители от специализираната администрация спрямо магистрати през 2023 год. е било 1:1.43, което отново е под средното за окръжните съдилища в страната.

Въпреки тенденцията за неблагоприятното съотношение съдии/служители в съда е създадена организация на работа, позволяваща функционирането му с наличните съдебни служители.

За вътрешната комуникация между съдебните служители по хоризонтала и вертикала в сила от 01.02.2024 год. са Вътрешни правила за обмен на информация в Окръжен съд - Варна.

2. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Общо постъпилите през 2023 год. в Окръжен съд - Варна дела са 4 992, което е със 105 броя по-малко дела спрямо 2022 год. и 458 броя по-малко спрямо 2021 год. В процентно изражение спрямо предходната година намалението е 2 %.

Анализът на данните от докладите от предходните години сочи, че е налице тенденция за намаляване на общия брой постъпления. Запазва се тенденцията от предходните години броят на свършените дела да надвишава броя на постъпилите.

Година	Постъпи- ли	Дела за разглежда- не	Свършени				
			Всичко	Със съдебен акт по същество	Прекратен и	В 3 - месечен срок	%
2021	5450	6997	5694	4800	894	4200	74%
2022	5097	6400	5292	4447	845	4067	77%
2023	4992	6100	5108	4229	879	4114	81%

От общо постъпилите в съда 4 992 дела, 1 806 броя са гражданските, 1 483 броя са търговските дела и 1703 дела – наказателните. Налице е намаление в броя на гражданските дела със 113 спрямо предходния отчетен период, намаление в броя на разглежданите от търговско отделение дела със 148 спрямо 2022 год. и увеличение на наказателните дела със 156 в сравнение с 2022 год., когато са постъпили 1 547 дела.

Натовареността по щат и действителна натовареност, спрямо дела за разглеждане и спрямо свършени дела, показана за периода 2021 год. – 2023 год. в табличен вид, е:

Година	Брой съдии по щат	Натовареност по щат		Отработени човекомесеци	Действителна натовареност	
		спрямо делата за разглеждане	спрямо свършенит е дела		спрямо делата за разглеждане	спрямо свършените дела
2021	68	8.57	6.98	647.5	10.81	8.79
2022	67	7.96	6.58	627.5	10.20	8.43
2023	67	7.59	6.35	575.6	10.60	8.87

Натовареността е изчислена на база отработени човекомесеци и отразява действителната натовареност на съдиите според броя на фактическите работещи в съда магистрати за отчетния период. За изминалата година се наблюдава незначително увеличение в действителната натовареност, причината за което е кадровата динамика и незаетите съдийски бройки.

Общият брой на свършените дела за 2023 год. е 5 108, от които 1 893 граждански дела, 1 527 търговски дела и 1 688 наказателни дела.

При гражданските и разглежданите от търговско отделение дела в сравнение с 2022 год. има намаление в свършените дела съответно със 157 броя за гражданско и със 154 броя за търговско, което е резултат от намаления брой постъпили спрямо предходния период дела. Общо свършените граждански дела за 2022 год. са били 1 391 броя и за 2021 год. са били 1 950 броя, а делата, разглеждани от съдиите в търговско отделение съответно 1 681 за 2022 год. и 1 950 за 2021 год.

При наказателните дела спрямо предходната 2022 год. е налице увеличение със 127 броя на свършените дела, което се дължи на увеличението в постъпленията на наказателните дела. Спрямо 2021 год. увеличението е незначително - с 16 дела. Общо свършените наказателни дела за 2021 год. са били 1672 броя, а за 2022 год. – 1561 броя.

От общо 6 100 дела за разглеждане през 2023 год. дела в съда /несвършени и постъпили/, броят на свършените дела е 5 108, от които със съдебен акт по същество са свършени 4 229 броя дела. Този показател, сравнен с предходните 2022 год. и 2021 год., със съответни цифри 4 447 и 4 800 дела, сочи на запазване на тенденцията на високия дял на свършените с акт по същество дела от общия брой свършени дела. Процентът на свършените в 3-месечен срок дела е 81 % и е с 4 пункта, съответно 7, по-висок от предходните 2022 и 2021 години.

От общо свършените със съдебен акт по същество 4 229 дела, до 1 месец са постановени съдебните актове по 4 139 дела. Това представлява 98 % от общо постановените по същество актове, като сравнителният анализ с постановените в 1-месечен срок актове по същество през предходните две години сочи, че незаеият съдийски щат и кадровата динамика не са повлияли на бързината на правораздаването в Окръжен съд – Варна /за изминалите две предхождащи 2023 години процентът на постановените в 1-месечен срок актове е 97/.

За 2023 година е отчетено запазване на процентното съотношение на потвърдените решения спрямо върнатите от обжалване, незначително намаление в процентното съотношение на отменените спрямо върнатите от обжалване съдебни актове в сравнение с 2022 год. и значително намаление /с 14 пункта/ спрямо 2021 год.

Незначителен е ръстът в процентно съотношение на изменените спрямо върнатите от обжалване актове в сравнение с 2022 год., а спрямо 2021 год. е налице спад с 5 пункта.

Качеството на съдебните актове – потвърдени, изменени, отменени и върнати за периода 2021 – 2023 г. е видно от следната таблица:

Година	Върнати от обжалване	Потвърдени	Процентно съотношение на потвърдени	Отменени /ГО и ТО	Процентно съотношение на	Изменени /ГО и ТО	Процентно съотношение на	Недопуснат и до касац.
--------	----------------------	------------	-------------------------------------	-------------------	--------------------------	-------------------	--------------------------	------------------------

			спрямо върнати от обжалване	само индекс 3/	отменени спрямо върнати от обжалван е	само индекс 5/	изменени спрямо върнати от обжалван е	обжал- ване
2021	840	345	41%	236	28%	124	15%	101
2022	1132	538	48%	166	15%	107	9%	229
2023	1141	549	48%	156	14%	111	10%	209

Анализът на същинската правораздавателна дейност на съда през 2023 год. сочи на стабилност на показателя качество на съдебните актове въпреки кадровата динамика, свързана с незаетите съдийски бройки и естествените процеси на текучество. Последното се дължи на личните професионални качества на съдиите.

3. МЕДИАЦИЯ

Официално откритият на 11 ноември 2015 год., в резултат на съвместните усилия на ръководствата и съдиите от Окръжен и Районен съд – Варна, Център по медиация към съдебния район се утвърждава като един от активно работещите в страната.

От създаването на Центъра до края на 2023 год. , съдът е препратил към медиация 796 дела. Проведените медиации за осем години са 943, а постигнатите спогодби за същия период са 206. Размерът на материалния интерес при постигнатите спогодби е над 1 млн. 585 хиляди лева (1 585 254 лева) през целия период.

През 2023 година по дела, висящи пред Окръжен съд – Варна, в Центъра за медиация са подадени 43 нови заявления – 18 по граждански и 25 по търговски дела, като в този период са продължили и 6 медиации по постъпили през 2022 год. заявления. По 11 от подадените заявления за медиация няма проведени срещи, 32 са приключили, като 6 от тях са приключили със споразумение.

4. СГРАДА И ИНФОРМАЦИОННО-ТЕХНОЛОГИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА

Окръжен съд – Варна функционира в собствена сграда на административен адрес гр. Варна, пл. „Независимост ” № 2, построена през 1960 год. В сградата се помещават и Апелативен съд – Варна, Апелативна прокуратура – Варна и Окръжна прокуратура – Варна.

Ползваните от Окръжен съд – Варна помещения се намират на първи, втори и четвърти етажи, както и в подземното пространство.

На първия етаж са разположени 4 съдебни зали, една от които се ползва от Апелативен съд – Варна и три от Окръжен съд – Варна – по една за всяко едно от Наказателно, Гражданско и Търговско отделения. Разположени са също три помещения, в две от които се помещават деловодства на търговско отделение и в едно – деловодство търговска несъстоятелност, две стаи, ползвани от съдебните секретари на търговско отделение и една, в която са разположени ИТ специалистите. Преградени в максимална степен са коридорните пространства, в които са обособени помещения за служба “Архив”, за ОЗ „Охрана“ и в централната си част – за фронт офиси за гражданско, търговско и фирмено отделения.

Вторият етаж, в двете си части, се състои изцяло от съдийски кабинети за по двама или четирима съдии, като същите са общо 20 /по 10 във всяка част на коридора/. В дъното на двете части на коридорите са обособени зони, които се използват от съдиите за произнасяне на въззивни дела.

В центъра на четвъртия етаж коридорното пространство е усвоено на максимална степен като централно са разположени регистратура наказателно и фронт-офис. Разстоянието от фронт-офиса и регистратурата до парапета на стълбището е не повече от 1.5 м. като същото е единственото такова за достъп до санитарните помещения, до асансьора или за влизане/излизане в/от съда на работещите на четвъртия етаж съдии и съдебни помощници, както и за посетителите на наказателна регистратура и фронт-офиса. Същото е и единственото възможно да преминаване на съдебните деловодители, които ежедневно и в повечето случаи с колички разнасят доклада на съдиите от търговско и гражданско отделение, чиито кабинети преимуществено са разположени на четвъртия етаж.

От едната страна на регистратура наказателно и фронт-офиса на четвъртия етаж се намира помещение, в което са разположени съдебните служители от отдел “Счетоводство и ЧР”, а в коридора до тях – 11 помещения, две от които заети от съдебните помощници и осем от съдии. Единадесетото помещение е разположено в дъното на коридора и представлява обособена стая, ползвана от главния счетоводител. Непосредствено от другата страна на регистратурата е разположена стая, в която се помещава деловодството на наказателно отделение, последвано от коридор, в което са разположени още 10 помещения. Същите са заети от съдебни служители от обща и специализирана администрация – съдебен администратор, деловодство гражданско отделение, съдебни секретари, служител по сигурността, административен секретар, статистик и пресаташе.

В сутерена на сградата са обособени две зали, ползвани от наказателно отделение за провеждане на разпити от дежурен съдия, които са без пряк достъп на пряка слънчева светлина и не отговарят на изискванията за безопасни и здравословни условия на труд. Разположени също са архивът на съда, работно помещение на управителя сгради, сервизни помещения и отоплителната инсталация на сградата.

В обобщение, сградата е с изчерпан капацитет. Съдиите работят по двама или трима в кабинет. В случаите, когато съдиите от един кабинет не работят в един въззивен състав се наблюдава произнасяне по въззивни дела в обособените зони в коридорите, където са разположени съдийските кабинети. Съдебните служители са по петима или шестима в помещение от средно по 25 кв.м. В опит да се обезпечи нормалната работа на съдебните служители, чрез преграждане на коридорите, са изнесени фронт-офиси и регистратури. Освен пространството в коридора на втория етаж, което е единственото възможно да се използва при различни благотворителни инициативи, всички свободни площи са усвоени. Това не отговаря нито на противопожарните изисквания, нито на здравословните и безопасни условия на труд.

Липсва заседателна зала, адвокатска стая, обособена прес-зона, както и помещение, което да бъде използвано за обучения. За провежданите Общи събрания на съда се ползват съдебните зали, а за тези на отделенията – кабинетите на заместник-председателите или на председателя на съда.

Въпреки усилията и предприеманите периодично стъпки от досегашното ръководство на Окръжен съд – Варна за подобряване на битовите условия на съдиите и служителите чрез ремонт на помещенията, последните не могат да компенсират недостатъчното пространство в сградата за работещите в нея съдии и съдебни служители. Периодично се налага поддръжка и ремонт на общите системи и части на сградата – отоплителна инсталация, пожароизвестителна система, покрив, асансьор, паркинг и достъп до сградата.

Съдът разполага с мобилен стълбищен подежник, който осигурява достъпа на хора в неравностойно положение до всички етажи на сградата.

Всички работни места в Окръжен съд - Варна са оборудвани с необходимата компютърна и периферна техника, а фронт-офисите разполагат със скенери за регистриране и сканиране на постъпващите в съда документи. Залите са обезпечени с техника за звукозапис и с необходимата техника за осъществяване на видеоконферентна връзка.

През 2020 год. в Окръжен съд - Варна е внедрена Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС), като всички дела образувани след 19.08.2020 год. се въвеждат в ЕИСС, а всички несвършени към 19.08.2020 год. дела остават да се водят в САС „Съдебно деловодство“.

ЕИСС функционално покрива дейностите в съдопроизводствения процес като:

- Регистриране на постъпващите в съда документи;
- Образуване на съдебните дела с автоматично генериране на пореден номер на новообразуваното дело;
- Насрочване на открити съдебни заседания, изготвяне на призовки, придружителни писма, списък на лицата за призоваване, списък на насрочени дела за дата;
- Вписване на актовете на съда;
- Уведомяване на страните за постановените актове;
- Автоматично следене на срокове;
- Изпращане на делата за обжалване в по-горна инстанция и вписване на резултатите от инстанционния контрол;
- Генериране на статистически отчети и неограничен брой справки;
- Справка за изчисляване натовареността на съдиите, отчитана посредством модул „Натовареност“;
- Автоматично обезличаване на протоколи и съдебни актове и съхраняване в електронната папка на делото на съдебния акт с „обезличен“ текст, който да е достъпен за потребителите на система;
- Изготвяне на писма с искане за правна помощ, които се изпращат Единната електронна система за правна помощ (ЕЕСПП), като чрез автоматичния електронен трансфер на данни автоматично по делото се получава информация за определения от Адвокатска колегия – Варна, служебен защитник или особен представител, както и изготвеното уведомително писмо.

Извършва се непрекъснат електронен трансфер на данни за съдебни дела от САС „Съдебно деловодство“ и ЕИСС към Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП), сайта на Окръжен съд – Варна, централния уеб базиран интерфейс за публикуване на съдебни актове (ЦУБИПСА), информационна система за производства по несъстоятелност (ИСПН), единната информационна системата за противодействие на престъпността (ЕИСПП) по наказателните дела, електронния публичен регистър на отводите (ЕПРО).

Поддържа се въведената електронна обработка на призовки чрез преносими устройства (таблети, смартфони), позволяваща електронно отразяване на данните в процеса за призоваване чрез специално приложение.

Към края на 2023 год. всички работни места на съдиите в съда са оборудвани с необходимия хардуер за използването на “Система за конвертиране на реч в текст”, разработена от ВСС.

Използва се и създадената за нуждите на съда уеб-базирана система "Електронно разпределение на откритите заседания по зали" (ePO33-a). Същата показва заетостта на всички зали в съда, данни за вида на делото, участниците в него, както и статистика за броя на съдебните заседания, тяхната продължителност във времето по зали, отделения и съдии.

Съдът е обезпечен с информационни табели, поставени на подходящи места, указателни табели и информационен монитор за насрочените дела за деня.

Счетоводният документооборот се обезпечава с WEB базирано приложение, в изпълнение на единната счетоводна политика за съдилищата. Използва се и специализиран софтуер за безкасово плащане на съдебни такси.

Внедрена е правно-информационната програма „Апис“ програмен продукт Апис – модули Право, Практика, Процедури, Време, Финанси, Европейско право и Апис регистър плюс за нуждите на магистратите и съдебните служители в мрежов вариант, който го прави достъпен от всички работни места в институцията.

Окръжен съд – Варна поддържа интернет страница, реализирана по Оперативна програма „Добро управление“ по проект „Доразвитие и централизиране на порталите в СП за достъп на граждани до информация, е-услуги и е-правосъдие“. Същата съдържа приложение, даващо информацията и за разглежданите дела. Страницата се актуализира периодично.

Съдът има изградена Система за финансово управление и контрол (СФУК), в която са включени Вътрешни правила, Процедури, Инструкции, Медийна стратегия и други.

Съдът поддържа и вътрешна информационна система – сайт, чрез който магистратите и служителите се запознават с административните документи относно работата на съда, свикват се общи събрания на съда и на отделните отделения, както и се споделя друга служебна информация.

Окръжен съд – Варна използва електронна система за заявки (тикет система), позволяваща по-бързо сигнализиране за проблеми по периферната техника и снабдяване с консумативи.

За вътрешна и за външна комуникация, Окръжен съд – Варна използва служебни имейл адреси на домейна vos.bg.

Продължава ползването на уеб базираната система за управление на документооборота и дневници за кореспонденция, в която се съхранява и електронно копие на хартиените документи.

Възможен е достъп до базите на:

➤ Министерство на регионалното развитие и благоустройство за извършване на справки по дела от Национална база данни „Население“;

➤ НАП за получаване на информация необходима във връзка с изпълнение на разпоредбите на чл. 47, ал. 3 от Граждански процесуален кодекс, както и получаване на информация за актуално състояние на трудовите договори за конкретни физически лица на база на подадените уведомления в НАП, съгласно чл. 62 и чл. 123 от Кодекса на труда и справка за осигуряването;

➤ Министерство на правосъдието за заявяване и изготвяне на електронни справки за съдимост, за издаване на Електронно свидетелство за съдимост и за въвеждане на данни в Информационната система за управление на ресурсите (ИСУР) за наличната техника в Окръжен съд – Варна;

➤ Нотариална камара на Република България за извършване на справки в електронен регистър „Единство 2“;

➤ Прокуратурата на Република България за извършване на справки в Единната информационна системата за противодействие на престъпността (ЕИСПП) по наказателните дела;

➤ Агенция по вписванията за изготвяне на справки от Търговски регистър, регистър на ЮЛНЦ и Имотен регистър от Единния портал за заявяване на електронни административни услуги;

➤ Европейската комисия за машинен превод (eTranslation) на текстове и документи.

Окръжен съд – Варна поддържа като канал за комуникация собствена страница във Facebook, на която информира обществеността най-вече за участието във форуми, образователни и екологични инициативи, социално значими каузи. Създадена е и затворена група във Facebook – Съдебни новини – Окръжен съд – Варна с цел по-оперативното известяване на журналистите.

Поради големия брой постъпващи документи, подписани с КЕП, създадена в мрежата на съда е и WEB базиран сървър за проверка на валидността КЕП. Системата предлага възможност за изготвяне на кратък и пълен доклад за валидността на подписите на документи.

През изминалата година, в Окръжен съд - Варна е въведено използването на мултифункционалните таблетни компютри в съдебните зали. Те са на разположение на съдебния състав по време на съдебно заседание, предоставяйки му възможност да използва документите от електронната папка на делото по време на съдебното заседание чрез тъч дисплея на съдийската банка.

В съда е създадена организация за получаване и регистриране на документи и извършени плащания през виртуален ПОС терминал на Окръжен съд - Варна, постъпили през Единен портал за електронно правосъдие (ЕПЕП), който портал предоставя публичен достъп до основна информация за делата и обезличените съдебни актове на всички

съдилища. След разрешение от съдията-докладчик за оторизиран достъп юридически лица, физически лица и адвокати получават достъп до цялата електронна папка на делото.

От години в Окръжен съд - Варна се прилагат нововъведения в процесите на правоприлагане, като нееднократно съдът е бил и „пилотен“ такъв. Последователно, досегашните ръководства на съда са работили за въвеждане на модерно и високотехнологично обезпечаване както по отношение на достъпа до делата, така и на генерираната от съда информация, което е съответно на принципите за публичност, бързина и предвидимост. Тази положителна, отговаряща на съвременното, тенденция се поддържа и надгражда с години. Смятам, че този висок стандарт на информационни и технологични услуги, предлагани в и от Окръжен съд – Варна, следва да продължи.

5. КОМУНИКАЦИОННА И МЕДИЙНА ПОЛИТИКА, ДЕЙНОСТИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ПРАВНАТА КУЛТУРА И ИНФОРМИРАНОСТТА НА ОБЩЕСТВЕННОСТТА ЗА РАБОТАТА НА СЪДА И СЪДЕБНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ.

Комуникационната и медийната политика на Окръжен съд – Варна се осъществяват съобразно с приетите и утвърдени от ВСС Комуникационна стратегия (2014 - 2020 г.) и Медийна стратегия на съдебната власт (2016 г.), в унисон с утвърдените препоръчителни стандарти за работа на българските съдилища в условията на членство на страната ни в Европейския съюз.

Предоставянето на информация за дейността на съда съобразно въведения унифициран модел цели да постигне повече обективно и информирано обществено разбиране за съда като независима и предвидима институция, която осигурява ефикасно, бързо и достъпно правосъдие, открит и прозрачен процес на работа, администриране и отчетност.

Окръжен съд – Варна, в сътрудничество с образователните институции в града и активното участие на съдиите и служителите, от години организира и провежда информационни прояви за целеви групи граждани, свързани с повишаване на правната култура и информираността за правораздавателния процес и съдебно-административните процедури.

През 2023 година съдът възстанови присъствените дейности по трите образователни програми, насочени към информираността на учениците и студентите за работата на съда и съдебната власт, както и за повишаване на тяхната правна култура.

По Образователната програма „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ са проведени присъствени срещи както в училищата-партньори - Средно училище за хуманитарни науки и изкуства „Константин Преславски“ и Варненската

търговска гимназия „Георги Стойков Раковски“, с ученици от 9-ти, 10-ти и 11 клас, така и в съда.

Ученици от специалността „Съдебна администрация“ от Хуманитарната гимназия „Константин Преславски“ традиционно провеждат и задължителния си стаж в Окръжен съд – Варна, което им дава възможност да се запознаят лично с ежедневната работа и отговорности на деловодителите, съдебни секретари, архивари и да придобият преки впечатления от използваните информационни системи и програмни продукти в институцията.

В десет гимназии в града (Първа езикова гимназия, IV ЕГ "Фр. Жолио-Кюри", III ПМГ "Акад. М. Попов", ГПЧЕ "Йоан Екзарх", СУ за ХНИ "К. Преславски", Професионална техническа гимназия, МГ "Д-р П. Берон", ВТГ "Г. Ст. Раковски", ПГТ "Проф. д-р Асен Златаров" и ПГИ "Д-р Иван Богоров") функционират училищни превантивни клубове във Варна, чиято дейност е превенция на рисковото поведение сред деца и млади хора по метода "връстници обучават връстници".

Беше подписан нов меморандум за сътрудничество за образователната програма „Час по правосъдие“, реализирана в партньорство между Районен и Окръжен съд – Варна и Регионалното управление на образованието в града. Интерес към същата бе проявен от 24 учебни заведения на територията на града, всяко едно от които посочи лице, което да бъде координатор на място по образователните проекти. Бе изпратена и електронна анкета, в която участниците можеха да заявят тематичен интерес, както и удобни дати за посещения в учебните часове или в Съдебната палата.

Водени от целта за повишаване доверието в съдебната власт и за спазване на законите сред децата в начален образователен етап, са разработени и обучителни материали по актуалните и наболели в обществото теми – „Употребата на наркотици сред подрастващите“ и „Насилието в училищна възраст и в семейната среда“.

Развивайки образователната програма са осигурени за учениците за ползване и т.нар. „симулационни очила“, чрез които интерактивно може да се усети ефекта от употребата на наркотици и алкохол. Чрез тях, по въздействащ начин, младите хора се убеждават в ефекта на дезориентация, включително намалена бдителност, забавено време за реакция, объркване и изкривяване на зрението, вследствие употребата на наркотици.

В партньорство с Икономически университет – Варна продължи и образователната програма „Младите и правосъдието, като бяха обхванати студенти от различни специалности, изучаващи дисциплината „Основи на правото“.

Като резултат от активната и целенасочената политика, както и от разширяване обхвата на реализираните от съда правно-образователни срещи с млади хора, през 2023 год. са проведени 37 лекторски срещи на

съдии и съдебни служители с 1 499 подрастващи, както и 11 посещения на ученици и студенти в сградата на Окръжен съд – Варна.

Традиционно през месец април се провежда инициативата Ден на отворените врати, в която се организират посещения на студенти и ученици. По време на същите, те разглеждат сградата на съда, запознават се с работата на съдебната власт като имат възможност да задават въпроси по интересоващи ги въпроси. В рамките на инициативата Ден на отворените врати, доброволци от училищните превантивни клубове към дирекция „Превенции“ в Община Варна посетиха специализираното помещение на изслушване на непълнолетни – т.нар. „Синя стая“, което се ползва от обособените специализирани съдебни състави за разглеждане на дела с участие на деца. Учениците се запознаха с предназначението на стаята, както и със спецификата на дела с участие на деца.

От 2015 година, когато е разкрит Центъра за медиация към съдебния район, реализиран съвместно от Окръжен съд – Варна и Районен съд – Варна, Окръжен съд провежда проактивната кампания за презентиране и утвърждаването му, с цел разясняване на предимствата на алтернативния способ пред различни аудитории и обществеността. Извън пряката работа и активност на граждански и търговски съдии от състава на съда по препращане към медиация по висящи дела, през учебната 2023 г. в партньорство между Окръжен съд – Варна, Университетския център за медиация към Икономически университет – Варна и образователен институт „Итера“ бе организиран конкурс за есе на тема „Медиацията в моите представи“. В мероприятиято участие взеха студенти и ученици от Варна, като най-добрите есета бяха наградени на официална церемония, в навечерието на Деня на българската писменост и култура.

Окръжен съд – Варна е и приемаща институция по програмата на Европейската мрежа за съдебно обучение EJTN (European Judicial Training Network) за обмен на опит и информация между представители на органите на съдебната власт, като през 2023 година бе домакин на едноседмично работно посещение на девет съдии и четирима прокурори от 7 европейски държави – Германия, Испания, Италия, Португалия, Полша, Румъния и Франция.

Окръжен съд - Варна развива и социално отговорната политика на институцията чрез участието си в благотворителната инициатива „Аз вярвам и помагам“ за закупуване на детска линейка във Варна и чрез провеждането на благотворителни базари на Дневен център Слънчевата къща, със събраните средства от който беше подкрепено създаването на първия Комплекс за социални услуги, който да предлага заместваща грижа.

Информация за всички дейности и инициативи е изпращана до медиите, публикувана в интернет страницата на съда и на Facebook страницата му.

Наблюденията ми са, че въпреки трайно полаганите усилия и утвърдени добри практики на съда в продължение на вече повече от петнадесет години за постигане на ефективен диалог с обществеността, все още нивото на доверие в съдебната власт е ниско. Давам си сметка, че негативното мнение и негативните обществени нагласи към работата на съдебната власт са на национално ниво, което прави преодоляването им още по-трудно. Но вярвам, че липсата на обществено доверие и уважение към институцията няма как да бъде променено при недостатъчното познаване от страна на обществото на същината и принципите на функциониране на правосъдната система, както и от законодателството, което прилага съда, при разглеждането на делата. Предприетите вече доказали се като успешни дейности за повишаване на правната култура сред учениците и студентите следва да продължат развитието си, но положителната промяна в наслоеното недоверие и чувство за липса на справедливост в обществото следва да продължава да се търси - както чрез организацията и провеждането на информационни кампании, участието в проекти и междуинституционални инициативи, насочени към гражданите с цел по-ефективно разпространение на информация за съдебно-административни новости и практики, така и чрез предприемане на адекватни мерки за разясняване на обществото на самата правораздавателна дейност.

6. АНАЛИЗ НА ДЕЙНОСТТА И СПЕЦИФИКИТЕ НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА В СЪДЕБЕН РАЙОН ВАРНА

6.1. Районен съд – Варна

Районен съд – Варна е основен първоинстанционен съд, попадащ в юрисдикцията на Окръжен съд – Варна и е един от най-големите в страната. Районен съд – Варна разглежда дела с териториална подсъдност, определяна от принадлежността на общините Варна, Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Долен Чифлик, с общо 66 населени места.

По щат в Районен съд – Варна следва да правораздават 56 съдии. Разкрити са 53 състава – 19 наказателни и 34 граждански, като към настоящия момент реално работят 46 състава (18 наказателни и 28 граждански), 9 държавни съдебни изпълнителни и 28 съдии по вписванията. Неразкриването на състави в съответствие с щатните бройки се дължи на командироване на съдии от Районен съд в други съдилища, на ползване на различен по продължителност отпуск за раждане и отглеждане на дете и поради временна неработоспособност.

Към края на 2023 година щатът за съдебни служители е 171.5. Незаети са три щатни длъжности за съдебни служители – 2 щ. бр. за съдебен секретар и 1 щ. бр. за съдебен деловодител.

Общата организация и ръководство на съда се осъществява от председател - съдия Магдалена Давидова. Съдът има трима заместник-председатели, които ръководят обособените две отделения: Наказателно – 1 заместник-председател и Гражданско – 2 заместник-председатели, на единия от които е възложено и ръководството на държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и общата администрация.

6.1.1. Постъпили дела:

През 2023 година в Районен съд – Варна са постъпили 5 547 наказателни дела, 16 847 граждански дела и 2 014 изпълнителни дела, или общо 24 408 броя дела. За сравнение, през 2022 год. броят им е бил 5 342 наказателни дела, 17 103 граждански дела и 1 579 изпълнителни дела. Видно е от данните от годишния доклад на съда, че спрямо предходната 2022 год. има увеличение в постъпленията по всички видове дела.

6.1.2. Дела за разглеждане:

През 2023 година в Районен съд – Варна са разглеждани 6 564 бр.наказателни и 20 020 бр. граждански дела, или общо 26 584 дела. За сравнение, през 2022 год. броят им е бил съответно 6 309 броя и 20 306 броя, или общо 26 615 броя, а през 2021 год. – 6 326 броя и 22 186 броя. Налице е незначително намаление /с 31/ на броя дела за разглеждане през последната година спрямо 2022 година.

6.1.3. Свършени дела:

Общият брой на свършените през 2023 година в Районен съд – Варна дела е 22 753, от които 5 564 броя наказателни дела, 16 610 броя граждански дела и 579 изпълнителни дела. 2 224 са прекратените изпълнителни дела.

Общият брой на свършените наказателни и граждански дела е 22 174 докато през 2022 год. техният брой е бил 22 425, а през 2021 год. – 24 342 броя. Същевременно, свършените в 3-месечен срок наказателни и граждански дела са 18 505 бр., което прави 83 % от общо свършените дела. За 2022 година свършените в 3-месечен срок дела са били 84 % от всички свършени, през 2021 год. - 83 %, което сочи на тенденция за запазване срочността на приключване на делата.

6.1.4. Средна натовареност:

През 2023 година средната натовареност по шат (при 57) на съдиите в Районен съд – Варна е била с 32.74 броя постъпили дела на месец, 38.87 броя дела за разглеждане на месец и 32.42 свършени дела. За сравнение през 2022 год. тя е била 32.81 броя постъпили дела, 38.91 броя дела за разглеждане и 32.79 броя свършени дела, а през 2021 год. съответно 34.33, 40.97 и 34.97 броя дела. Видно е от този показател, че е налице тенденция за стабилизацията му, което се дължи на усилията за поддържане на сравнително зает шат около 50 съдии. Постоянна е тенденцията за незает шат поради отсъстващи магистрати, поради което и действителната натовареност е по – висока - 40.20 броя постъпили дела на месец, 47.72 дела на месец за разглеждане и 39.81 свършени дела средно на магистрат за месец.

6.2. Районен съд – Девня

Районен съд – Девня разглежда дела с териториална подсъдност, определяна от принадлежността на общините Девня, Суворово и Вълчи дол, с обща територия 789.36 кв. км. и население 20 938 жители.

В Районен съд - Девня правораздават 4 съдии по шат, една от които бройки е за председател и е заета от съдия Антони Николов. В съда са обособени две колегии – гражданска и наказателна, като във всяка от тях работата се осъществява от по двама магистрати.

Има 1 държавен съдебен изпълнител, 1 съдия по вписванията и 15 съдебни служители - административен секретар, главен счетоводител, системен администратор, съдебен статистик, съдебни секретари, съдебни деловодители, призовкар и чистач.

В края на отчетната година съотношението по шат между съдебни служители и съдии е 3.75 / 1.

6.2.1.Постъпили дела:

През 2023 година в Районен съд – Девня са постъпили 453 наказателни дела, 1 332 граждански дела и 267 изпълнителни дела, или общо 2 052 броя дела. За сравнение, през 2022 год. броят на постъпилите наказателни дела е бил 406, а на гражданските - 1 375. Видно е от данните от годишния доклад на съда, че спрямо предходната 2022 год. има намаление с 3% в постъпленията на гражданските дела и увеличение с 10 % в постъпленията на наказателните.

6.2.2. Дела за разглеждане:

През 2023 година в Районен съд – Девня са разглеждани 544 бр.наказателни и 1 505 бр. граждански дела, или общо 2049 дела. За сравнение, през 2022 год. броят им е бил съответно 483 броя и 1 555 броя, или общо 2 038 броя, а през 2021 год. – 432 броя и 1 782 броя. Налице е незначително увеличение (с 11) на броя дела за разглеждане през последната година спрямо 2022 година.

6.2.3. Свършени дела:

Общият брой на свършените през 2023 година в Районен съд – Девня дела е 1 672, от които 1 336 броя граждански дела и 336 броя наказателни дела, докато през 2022 год. техният брой е бил 1 774, а през 2021 год. – 1 957 броя. Същевременно, свършените в 3-месечен срок наказателни и граждански дела са 1 396 бр., което прави 84 % от общо свършените дела. За 2022 година свършените в 3-месечен срок дела също са били 84 % от всички свършени, през 2021 год. - 87 %, което сочи на тенденция за запазване срочността на приключване на делата.

6.2.4. Средна натовареност:

През 2023 година средната натовареност по щат (при 4) на съдиите в Районен съд – Девня е била с 45,53 бр. дела броя дела за разглеждане на месец и 37,16 свършени дела. За сравнение през 2022 год. тя е била 42,46 броя дела за разглеждане и 36,96 броя свършени дела, а през 2021 год. съответно 46,13 и 40,77 бр. броя дела. Видно е от този показател, че е налице относителна стабилност в натовареността на съдиите.

6.3. Районен съд – Провадия

Районен съд – Провадия разглежда дела с териториална подсъдност, определяна от принадлежността на община Провадия, община Ветрино и община Дългопол, с обща територия от 1262,98 кв.м. и 52 населени места.

Ръководството на съда се осъществява от административен ръководител - председател съдия Галя Алексиева, считано от 03.07.2023 год., като през цялата 2023 год. е налице кадрови дефицит. В съда са обособени две колегии – гражданска и наказателна.

По щат в Районен съд – Провадия следва да правораздават 5 съдии, като към края на 2023 год. са налице 2 незаети щатни бройки за съдии, обявени за заемане на конкурс за първоначално назначаване с решение на СК на ВСС от 19.12.2023 год. по протокол № 43 СК.

Има 1 държавен съдебен изпълнител, 1 съдия по вписванията и 17 съдебни служители - административен секретар, главен счетоводител,

счетоводител, управител сгради, системен администратор, съдебни деловодители, съдебни секретари, призовкар и чистач.

6.3.1. Постъпили дела:

През 2023 година в Районен съд – Провадия са постъпили: 480 наказателни дела, 1 481 граждански дела и 343 изпълнителни дела, или общо 2 304 броя дела. За сравнение през 2022 год. броят на постъпилите наказателни дела е бил 534, а на гражданските - 1633. Видно е от данните от годишния доклад на съда, че спрямо предходната 2022 год. има намаление в постъпленията както на гражданските, така и на наказателните дела.

6.3.2. Свършени дела:

Общият брой на свършените през 2023 год. в Районен съд – Провадия дела е 2 017, от които 460 броя наказателни дела и 1 879 броя граждански дела, докато през 2022 год. техният брой е бил 2 099, а през 2021 год. – 2 339 броя. В края на 2023 са останали несвършени 186 граждански дела в сравнение с 2022 год., когато те са били 220 и 84 броя наказателни дела при 106 броя за 2022 год.

Решенията по същество граждански дела за 2023 год. спрямо постъпилите за разглеждане дела са 1 515 броя граждански дела, което е в съотношение 102% и е с 5% повече от 2022 год. От всички свършени 1 515 броя граждански дела, в срок до 3 месеца са свършени 1385 броя дела, а през 2022 год. тази бройка е 1 404 броя дела.

Общо свършените наказателни дела за 2023 год. са 502, като съотношението решени по същество/постъпили дела е с 9% по-високо от 2022 год.

6.3.3. Средна натовареност:

През 2023 година средната натовареност по щат (при 5) на съдиите в Районен съд – Провадия спрямо общо дела за разглеждане е 38.12 и спрямо свършените дела 38.98. За сравнение през 2022 год., същата е била съответно 40.42 и 34.98. Отчита се намаление в средната натовареност по щат спрямо предходната година, което намаление се дължи на намаления брой постъпили дела спрямо 2022 год.

Незаетият щат обаче обуславя по-висока действителна натовареност - 40.02 броя постъпили дела на месец, 46.67 броя дела за разглеждане на месец и 41.16 броя свършени дела на месец на един съдия спрямо дела за разглеждане - 46.67 дела, като намалението на действителната

натовареност спрямо делата за разглеждане на месец в сравнение с предходната 2022 година е с 1.83.

В обобщение, анализът на данните от общата правораздавателна дейност на районните съдилища от съдебния район на Окръжен съд – Варна сочат, че след попълване на двете свободни щатни съдийски бройки в Районен съд - Провадия, за които бе проведен конкурс за преместване, Районен съд - Провадия и Районен съд – Девня ще бъдат обезпечени с достатъчно действително заети съдийски бройки, които да отговорят на нуждите на правораздаването на обхванатите от тях общини при натовареност в рамките на нормалните параметри. Оптимален е щатът за съдии и в Районен съд – Варна, но там е необходимо окомплектоване на състава за достигане на натовареност близка до средната на страната.

И за трите съдилища от съдебния район обаче не е разрешен проблемът със съдебните сгради, които са остарели и недостатъчни за посрещане на нуждите им.

III. ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ОКРЪЖЕН СЪД И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

Окръжен съд – Варна безспорно е доказал през годините, че притежава капацитета да работи активно за стабилитета на институцията. Категорично си давам сметка, че това е възможно само и единствено при последователно целеполагане и планиране, приемственост, колегиалност, диалогичност. В началото на концепцията си декларирах, че виждането ми за стратегическо управление на Окръжен съд - Варна почива на принципа на приемственост като осъзнат и систематичен целенасочен процес за запазване на добри практики и утвърдени стандарти в работата на институцията. Тук е мястото да потвърдя своята позиция, че постигането на устойчивост може да бъде възможно само и единствено с надграждане, оптимизиране и доразвиване на вече постигнатото от предходните ръководства.

В този дух и смисъл е посоката, в която считам, че следва да продължи развитието на Окръжен съд – Варна, а именно:

1. Развитие на кадрите и повишаване на квалификацията на съдебните служители и съдебните заседатели

Повишаването на квалификацията на съдебните служители винаги е било и ще продължава да бъде приоритет за институцията. Повишаването на административния капацитет е процес, който диктуват повишаващите

се изисквания към компетентност, иновативност и качество на правораздаването в контекста на дигитализация на съдопроизводството.

Именно с оглед повишаващите се изисквания и естественият процес на текучество на кадрите следва да се предприемат мерки, които да осигурят еднакъв брой взаимозаменяеми служители във всяко едно отделение, от една страна и еднаква степен на качество на работа от всички служители, от друга. Това ще подпомогне развитието на вътрешен резерв от служители с необходимите компетенции, който да посрещне бъдещите потребности на администрацията и ще повиши компетентността и качеството на предлаганото административно обслужване.

За повишаване на квалификацията на съдебните служители, следва да се активизира и процесът по планиране и провеждане на обучения за тях. Последните считам, че не само ще засилят стремежа на администрацията за самоусъвършенстване, но и че ще способстват за подобряване на комуникацията между съдебните служители, екипната работа и микроклимата като цяло.

Конкретни мерки за постигането на тази цел са:

- провеждане на обучения на съдебните служители за работа със софтуерни продукти, граматика и правопис, след установяване на конкретните потребности;
- създаване на ефективен метод за споделяне на придобитите от дадено обучение познания и учебни материали с останалите неприсъствали на дадено обучение служители;
- насърчаване на съдебните служители за участие в предвидените за тях от Национален институт на правосъдието присъствени и дистанционни (онлайн) обучения чрез периодичното им информиране за планираните такива;
- идентифициране на съдебните служители, ползващи чужди езици и провеждане на обучение за работа с формулярите за връчване на съдебни книжа и събиране на доказателства;
- идентифициране на длъжностите в общата и специализирана администрация, по отношение на капацитета и знанията на които следва да се осъществи приемственост, както и идентифициране на служителите, които могат да заемат тази длъжност, в случай на нейното овакантяване и провеждане на обучение в индивидуална или колективна форма, според естеството на идентифицираната за приемственост длъжност и броя на идентифицираните служители по отделения;
- провеждане два пъти годишно на анонимни анкети за съдебни служители за установяване на нивото на удовлетвореност от работата и идентифициране на съществуващи проблеми на вертикално и хоризонтално ниво (между съдебен

администратор и съдебни служители, между съдии и съдебни служители и между самите съдебни служители);

- провеждане на работни срещи между ръководството и съдебните служители за обсъждане на резултатите от проведените анкети и предприемане на действия за подобряване организацията на работа и микроклимата;
- планиране и провеждане на обучения за съдебните служители за подобряване на комуникационните им умения, работа в екип, стресоустойчивост и др.;
- провеждане на периодични обучения на съдебни заседатели с цел повишаване на техните знания и компетентност, провеждани от съдии, разглеждащи наказателни дела.

2. Повишаване на квалификацията и качеството на работа на съдиите

Както бе посочено в предходния раздел, анализът на данните на правораздавателна дейност на съда сочи на стабилност на показателя качество на съдебните актове въпреки кадровата динамика. Но ако натовареността на съдиите не е повлияла върху качеството и сročността на постановяваните актове, считам, че е повлияла на желанието и възможностите им за участие в провежданите от Националния институт на правосъдието обучения. Отчитайки и психологическият ефект от COVID-19, считам, че повишаването на квалификацията на съдиите следва да бъде насърчавано. Намирам за необходимо и създаването на организация по обобщаване на практиката на ВКС и на Апелативен съд по решения, постановени от Окръжен съд – Варна с цел подобряване на правораздавателната дейност на съда, както и обобщаване на практиката на СЕС по отправени преюдициални запитвания. Такава практика съществуваше в Окръжен съд – Варна – Търговско отделение, но поради назначаването на съдебния помощник, комуто бе възложено това, за съдия след спечелен конкурс за първоначално назначаване в Районен съд, същата бе прекратена. След отпадане на ограничителните мерки, свързани с COVID-19, намирам за наложително и активиране провеждането на периодични събрания със съдиите от районните съдилища за обобщаване на практиката по еднотипни дела и преодоляване на противоречивата такава.

Конкретни мерки за постигане на тази цел са:

- насърчаване на съдиите за участие в предвидените за тях от Национален институт на правосъдието присъствени и дистанционни /онлайн/ обучения чрез периодичното им информиране за планираните такива;

- насърчаване на съдиите за участие в програмата на Европейската мрежа за съдебно обучение EJTN /European Judicial Training Network/ за обмен на опит и информация между представители на органите на съдебната власт посредством едноседмичен или двуседмичен обмен и организирани тематични семинари от EJTN с цел подобряване на практическите им познания по отношение на други съдебни системи, създаване на преки контакти, размяна на мнения и опит между съдии и прокурори от различни държави - членки на Европейския съюз чрез периодичното им информироване за планираните такива;
- създаване на ефективен метод за споделяне на придобитите от дадено обучение познания и обучителни материали с останалите неприятели на дадено обучение съдии;
- създаване на виртуална библиотека на вътрешната страница на съда, осигуряваща лесен достъп до обучителни материали – помагала, самообучителни ресурси и други, издадени от Националния институт по правосъдие;
- провеждане в сътрудничеството с Националния институт на правосъдието и участие в регионални обучения в областта на гражданското, търговското и наказателното право;
- провеждане и участие на специализирани обучения в областта на медиацията;
- обобщаване на тримесечие на вътрешната страница на съда на практиката на ВКС и на Апелативен съд по решения, постановени от Окръжен съд – Варна;
- обобщаване на вътрешната страница на съда на практиката на СЕС по отправени преюдициални запитвания и актуализирането ѝ на тримесечие;
- провеждане на периодични общи събрания на съдиите от отделенията за обсъждане на актуални въпроси и проблеми по правораздаването и по организацията на работата в отделенията;
- провеждане на шестмесечие на общи събрания със съдиите от Районните съдилища Варна, Девня и Провадия за идентифициране на еднотипни казуси, уеднаквяване на практиката и разглеждане на спорни въпроси;
- провеждане на шестмесечие на общи събрания със съдиите от Апелативен съд – Варна за идентифициране на еднотипни казуси, уеднаквяване на практиката и разглеждане на спорни въпроси;
- насърчаване на съдиите за използване на възможностите на процесуалния закон за използване на видеоконферентна

връзка, включително по изслушване и приемане заключенията на вещи лица - последното ще позволи назначаването на вещи лица и извън съдебния район на Варна, като указването на възможността за изслушването им чрез видеоконферентна връзка ще способства желанието им същите да се ангажират с поставена им от съд, различен от съдебния район, в който са подали заявление, задача, от една страна и от друга, ще спести разходи на страните.

3. Материална база

Досегашното ръководство на съда извърши редица подобрения на материалната база, която дейност несъмнено следва да продължи. Развитието ѝ, в рамките на бюджетните възможности, е непрекъснат процес. При изчерпан капацитет на сградата обаче не би могло да се говори за друго, освен за подобряване на битови условия на труд, още по-малко за осигуряване на по-добри условия за посетителите ѝ, адвокатите и представителите на средствата за масова информация. Затова ще продължа усилията за изграждане на нова Съдебна палата във взаимодействие на всички ангажирани в проблема институции и с подкрепата на юридическата общност в града.

4. Технически системи и управление на делата

Нивото на техническа и информационна обезпеченост на Окръжен съд – Варна винаги е било високо и е отговаряло на извършваните в системата нововъведения. Изложените от мен мерки за постигането на целите по т.1 и т.2 изискват развиване на методите на външна и вътрешна комуникация. Реализирането на същите не изисква допълнителен финансов и/или човешки ресурс и зависи изцяло от ясното формулиране на параметрите на очаквания резултат.

5. Насърчаване използването на алтернативния способ за решаване на спорове чрез популяризиране на резултатите от съдебната медиация сред професионалната общност и младите хора

Постигнатите от Окръжен съд – Варна резултати в областта на медиацията сами по себе си говорят за ползата от медиацията и приноса на този съд към утвърждаването на позитивна обществена нагласа към алтернативния способ за разрешаване на споровете.

Като цел за популяризирането ѝ, освен обучения на съдиите за ефективни подходи за стимулиране на страните за използване на

медиацията, считам, че следва да бъде продължена проактивната кампания на съда за популяризиране на резултатите от същата чрез организиране на информационни кампании, „Дни на медиацията“, викторини и състезания с проиграване на симулирани медиационни процедури, с цел разясняване на предимствата на алтернативния способ пред различни аудитории и обществеността. Считам за полезно и провеждането на периодични срещи на ръководството на съда със съдебните медиатори и координаторите на Центъра, с цел събиране на обратна връзка и предприемане на действия за подобряване на работата.

В условията на влизащите в сила през м. юли 2024г. законови изменения във връзка с въвеждането на задължителна първа среща в процедура по медиация по определени категории дела, новият Център по медиация към съдебния район на Окръжен съд – Варна, който предстои да бъде създаден по силата на чл.84а ЗСВ, чрез всички ангажирани – административно ръководство на съда, съдии, съдебни служители и медиатори, поради натрупания опит от 2015 год. и силната мотивация, следва да продължи да поддържа високо ниво на организация и качество на провежданите процедури. По този начин ще се допринесе за постигане на целите на законодателя за по-благоприятни условия за разрешаване на възникналия спор и намаляване натоварването на съдиите.

6. Институционално развитие на институцията и повишаване доверията в работата на съда.

Проактивната дейност на Окръжен съд – Варна индикира положителен ефект върху нагласите и впечатленията от съдебната власт. Вече предприетите информационни прояви за целеви групи граждани, свързани с повишаване на правната култура и осведомеността за правораздавателния процес и съдебно-административните процедури, считам, че следва да продължат. Същевременно намирам за необходимо осъществяването на още по-активна информационна политика спрямо обществеността, насочена към разясняване на работата на съдебната власт и прекият ефект на съдебните процедури върху ежедневието на хората. Въпреки индикациите за положителните нагласи, преобладаващо е общото недоволство от работата на съда и усещането за несправедливост и непредвидимост. От разговорите си с хора извън съдебната система оставам с убеждението, че това недоверие е плод на неразбирането на обществото /не само на младите хора/ от това що е съдебна власт, какви са нейните компетенции и правомощия, каква е ролята на съда и на прокуратурата, въз основа на какво, какви правила и с какви възможности се произнася по делата, което според мен налага изграждане на активни форми за общуване с гражданите и повишаване на тяхната правна грамотност като се търси и сътрудничеството на медиите.

Конкретни мерки за постигане на тази цел са:

- ежегодно изготвяне на анкети, в които граждани и адвокати да споделят своето мнение за работата на съда;
- създаване на материали в помощ на медиите и гражданите – наръчници (в електронен и печатен вариант) с практическа информация;
- събиране на обратна връзка от потребителите за услугите в съда – подход, прилаган в държавната администрация и бизнеса, т.нар. smiley face survey;
- продължаване на активното участие на Окръжен съд – Варна в образователните програми „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, „Час по правосъдие“, „Младите и правосъдието“;
- продължаване на инициативата „Ден на отворените врати“, с отделно събитие с фокус - медиите;
- образователни срещи с журналисти, отразяващи работата на съда за повишаване на правната им грамотност;
- срещи със служителите/съдии от районите съдилища, упълномощени да изпълняват комуникационни функции за повишаване на професионалния им капацитет;
- продължаване участието на съда в благотворителни инициативи;
- разширяване на контактите на съда с НПО, с регионални и национални социални, образователни и професионални организации, като метод за партньорство на институцията с гражданското общество – идентифицираната към настоящия момент цел е включването на Окръжен съд – Варна в инициативата „Университет за гимназисти“, осъществявана с подкрепата на РУО – Варна, насочена към кариерно ориентиране на завършващите средното си образование ученици, чрез което участие на съда учениците да се запознаят с естеството на съдийската професия по начин, че те да я припознаят като свое призвание и да предприемат първата стъпка към реализирането ѝ – кандидатстване и завършването на специалност „Право“;
- създаване на правно-информационна рубрика на сайта на съда чрез публикуване на съдържание по конкретни теми от областта на наказателното, гражданското и търговското право, насочени към повишаване на правната култура на обществото и осведомеността му за правораздавателния процес – идентифицираната към настоящия момент цел е създаването на самостоятелен модул на сайта на съда, който без да има характера на адвокатска помощ, чрез структурирани теми да разяснява основните функции на съда, неговите правомощия, гражданския и наказателния процес, правата и задълженията на гражданите при разглеждането на дела, права и

отговорности на адвоката на страната, като при изпълването ѝ с достатъчно обем съдържание връзката към отделните „рубрики“ да се осъществява с хипервръзки към конкретната, интересуваща отделния гражданин тема;

- подобряване взаимодействието с медиите и изграждане на позитивен имидж на съда и правораздаването чрез търсене на възможности за проактивно популяризиране на същността на правораздавателната дейност на съда – идентифицираната към настоящия момент цел е осигуряването на медийно време и място за разясняване на конкретни теми от областта на наказателното, гражданското и търговското право, насочени към повишаване на правната култура на обществото и осведомеността му за правораздавателния процес, без даването евентуално интервюта и публикувани статии в онлайн медии да имат характера на адвокатска помощ;
- създаване на късометражен филм за работата на съда, с цел запознаване на обществото с работата на съда чрез илюстрирането ѝ, респективно популяризирането му чрез актуалните канали за комуникация – facebook, youtube, други.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА, ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Изготвяйки Концепцията, която представям пред Вас, ясно съзнавам, че нито една цел или мярка, която развивам в същата, не може да бъде постигната без активното участие на колектива на институцията – съдии и съдебни служители. Ясно съзнавам, че постигането на целените резултати е въпрос на екипна работа, диалогичност и слушаемост. Ясно съзнавам също така, че очертаното от мен в Концепцията ми не би могло да претендира за изчерпателност и че предизвикателствата, пред които ще се изправя, ако бъда избрана за административен ръководител, не ще се изчерпват с очертаните проблеми.

Но вярвам, че именно екипният модел на работа, поддържането на висока мотивация и компетентност на съдиите и съдебните служители, чувството за институционална идентичност и ангажираност с целите на съда, е гаранция за продължаващото утвърждаване на Окръжен съд - Варна като независима и авторитетна институция.

Убедена съм, че добрите практики, утвърдени от предходните ръководители на институцията и наложени се с времето, трябва да бъдат запазени, а аз имам енергията и желанието да работя за утвърждаването и надграждането им.

С уважение,

Цвета Павлова